

har jeg fornyet i korte Træk, og jeg tror ikke, der er nogen ſom helſt Grund ſelv for den meſt doktrinære Betragtning til at optage dette udflemte Død igjen. — Jeg kommer nu til Forſlaget om Gratiskladderne. Man har ønsket, at den ærede Miniſter ſkulde have den ſøgte Bemyndigelse til at give 20 Diſciple Friplads i de lærde Skoler. Der er, ſaa vidt jeg erindrer, af 1069 Elever 192, der have Friplads, og 51, ſom nyde Underviſning mod nedsat Betaling; det er om trent $\frac{1}{5}$. Det er muligt, at der kunde viſe ſig nogen Trang til en Udvidelse heraf, ſaaſremt man da ellers kan antage, at de Midler, der haveſ til dette Diemed, ere benyttede ſtrængt til dette Formaal og ikke med andre Wiſenſyn for Die; men ſaalænge det nuværende lærde Skolevæſen ſtaar uden den Omordning, ſom man dog fra mange Sider ønsker, og uden at man har ſaaet en ſaadan Indſtrængning i Antallet af Skolerne, ſom Ferholdene ſynes meget at tale for, turde der efter Flertallets Formening ikke være Anledning til at gaa ind paa denne nye Bemyndigelse. Med Henſyn til ſelve Bemyndigeliſens Nødvendighed, har jeg ikke rigtig forſtaet den ærede Miniſters Stilling. Den meget ærede Miniſter ſiger Sp. 859 i Landſthingſtidenden: „Jeg havde ſtrængt taget ingen Bemyndigelse til at give Tilladelse til, at han blev optagen i nogen lærd Skole“; men ſenere ſiger den ærede Miniſter, at han i ſin Lovl valgte „den Middevei at optage den omtalte Anmærkning paa Finantslovforſlaget, dog udtryffeligt ſaalædes, at jeg har anerkjendt, at den ſtrængt taget ikke er nødvendig“. Det ene Sted erkjender den ærede Miniſter, at han ſtrængt taget ingen Bemyndigelse har til at give en ſaadan Tilladelse, men et Par Spalter ſenere udtaler han, at Bemyndigeliſen ſtrængt taget ikke er nødvendig; der ſynes at være en meget beſtemt Modſigeliſe imellem diſſe Udtalelſer. Flertallet er af den Anſuulſe, at Bemyndigeliſen er nødvendig, thi derſom den ærede Miniſter kan bemyndige for 2 eller 20 uden Bevilling, vilde han helt kunne forandre den Indtægtspoſt om Skolepengene, ſom findes bevilget under viſſe beſtemte Foruſætninger, nemlig med de Skolepengetægter, der ere faſttatte, uden at Bevillingsmyndigheden fik Noget at ſige derom. Dette tror jeg ikke er rigtigt, og naar der yderligere forhandles om denne Sag, turde det være rigtigt at faſtholde, hvad en høitæret Landſthingsmand udtalte, at den kongelige Anordning eller den miniſterielle Beſtemmelſe — jeg veed ikke hvilket det er — der faſtſætter Skolepengene, er, om ikke i Samklang med, hvad man her udtryffeligt ønskede, ſaa dog udgaaet ſom en Frugt af Forhandlinger, dels med Finantsubvalget, og dels her i Salen. Jeg ſkal tilføie, at det ogſaa er loyalt erkjendt, at Anmærkingen, for ſaa vidt Bemyndigeliſen ſkulde gives, maatte, hvor nødig man end vilde have den, dog optages. Jeg maa

derfor lige overfor denne Sags almindelige Be-tydning faſtholde, at bliver Anmærkingen ſtrøgen, hvad man foreſlaar, vil den høitærede Miniſter ikke have en ſaadan Bemyndigelse. — Med Henſyn til Forſlaget under Nr. 45 er der ogſaa en lille Miſforſtaaelse af de Udtryk, hvormed dette Forſlag er begrundet, og paa hvilken Be-grundelse det er vedtaget. Man ønsker ikke diſſe Forberedeliſesklafſer ved de lærde Skoler, men da man nu engang har oprettet dem, uden at der, naar ikke den Miniſter, ſom er tilſtede, anſer det for rigtigt at have dem og paa den Maade mere loyalt opfylder de vedkommende Beſtemmelſer i Underviſningsloven, for Dieblikket foreligger nogen Mulighed for at ſaae dem bort, har man ment, at det, at begunſtige Skoler, ſom man tror ere til Skade for den almindelige Underviſning paa Stedet, ved at ſætte en ſærlig Lav Leiend-tægt eller indrømme en gratis Benyttelſe af Skolelokalerne, ikke vil være rigtigt, og derfor foreſlaar man Leiendtægten forhøiet. Man har ikke foreſlaaet den forhøiet af den Grund, at den ærede Miniſter yderligere ſkulde udvikle ſaadanne Forberedeliſesklafſer ſom et Tilhæng til de lærde Skoler med Tilladelse for diſſes Lærere til ſaalædes at dele ſig imellem to Slags Skoler, Noget, ſom, ſaa vidt jeg veed, den ærede Miniſter har begyndt paa, i alt Fald ved en enkelt lærd Skole. Det har ligget langt fra Udvalgets Tanke nogenſinde at give en Ankyndning deraf ved dette Forſlag. — Forſlagene under Nr. 46, 47 og 48 ſkal jeg forbigaa, og med Henſyn til Forſlaget under Nr. 49 angaaende Seminarie-leverne ſkal jeg, idet jeg henviſer til Flertallets Erklæring, blot gjøre den Bemærkning, at det ikke maa ſiges om os, at det er os, der have gjort om ved denne Beſtemmelſe, men det er den ærede Miniſter, ſom har gjort det, idet han foreſlaar denne Poſt forandret fra den Stikkeliſe, hvori den var optagen paa indværende Marts Finantslov, til det, ſom han her har foreſlaaet. Det er alſaa den ærede Miniſter, der har forandret Standpunkt, og ikke Folkethinget. — De Spørgſmaal, ſom ere opførte paa § 22 i Forſlagene under Nr. 50—55, tillader jeg mig at forbigaa med Henviſning til tidligere Forhandlinger. Kun med Henſyn til Forſlaget under Nr. 51 ſkal jeg bemærke, at jeg i dette Tilfælde, ſom, jeg tør næſten ſige, gjennemgaaende vil kunne ſlutte mig til, hvad derom er udtalt af ærede Medlemmer paa et andet Sted, ſom have delt den Betragtning, at Finantsloven ſkulde have været vedtagen i Landſthinget, ſaalædes ſom vi overſendte den, ja, jeg tror ogſaa, at navnlig den ærede Miniſter fremhævede den ſamme Betragtning. Den ærede Miniſter har ſtillet ſig velvil-ligt lige over for dette Forſlag af Folkethinget. Han fremhævede nemlig, at der var Forſkjel paa en Indkaldeliſe, der har en ſaadan extraordiær Karakter, at det, der ſkal ſoges bevirket derved,